

вагомості для бізнесу та важливості з позицій одночасного його стимулювання і перешкоджання ухиленню від оподаткування:

1. досягнення повної окупності авансованого капіталу;
2. чистий дохід протягом 12 місяців стабільно перевищує розмір двох середньомісячних заробітних плат за відповідним видом економічної діяльності;
3. загальний дохід від будь-яких видів діяльності з моменту її безпосереднього початку досягнув рівня 3 мільйонів гривень.

Останній критерій носить обмежувальний характер і його слід застосовувати незалежно від того чи були досягнуті перші два, чи ні. По закінченню такого стартового етапу означені суб'єкти матимуть перейти за їх вибором на одну із звичайних систем оподаткування – загальну чи спрощену.

Така Startup-модель оподаткування дасть можливість переорієнтувати фінансові ресурси, які б пішли на сплату відповідних податків, в оборот підприємницької діяльності та першочергово закріпити і зміцнити позиції підприємства на відповідному ринку, а потім уже зі стабільного й прибуткового мікро- та малого підприємництва стягувати податки. Крім того, це дасть стимул незайнятій частині економічно активного населення проявляти підприємницьку ініціативу, приносячи користь суспільству та збільшуючи, при цьому, свою самодостатність.

#### **Список використаних джерел:**

1. Господарський кодекс України : закон України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Податковий кодекс України : закон України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

**УДК 336.1**

***Малік Є.О.***

*к.е.н., доцент кафедри фінансів  
ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана»*

***Табаківа Т.В.***

*к.е.н., асистент кафедри фінансів  
ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана»*

## **СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Основою функціонування держави є забезпечення стабільного, цільового та ефективного розподілу бюджетних коштів для реалізації та функціонування соціальних та економічних програм, здійснення заходів щодо забезпечення макрофінансової стабільності. Сучасні реалії функціонування державних фінансів України свідчать про загострення кризового стану, що зумовлено як накопиченими у попередні роки макроекономічними дисбалансами, так і наслідками політичної нестабільності. Відсутність систематичних кроків побудови єдиної системи управління державними фінансами, яка б стала основою досягнення макроекономічної стабільності, значною мірою загострює ситуацію в державі.

Забезпечення стійкого довгострокового розвитку країни нерозривно пов'язано з усуненням загрозливих параметрів боргового навантаження, підвищенням рівня та ефективності викладення бюджетних коштів, зменшенням рівня тінізації економіки, реальним скороченням податкового навантаження на суб'єкти господарювання та вдосконаленням системи адміністрування податків, узгодженням цілей та орієнтирів фіскальної та монетарної політик задля стабілізації національної економіки.

Низький рівень економічного розвитку у найближчі роки залишатиметься ключовим фактором, який послаблюватиме стійкість державних фінансів країни порівняно зі східноєвропейськими країнами-сусідами [1]. Сучасний стан економіки України характеризується надзвичайно високими темпами падіння промислового виробництва, низьким рівнем ВВП на душу населення, спостерігається загрозливо стрімке зростання рівня державного боргу (табл.1).

Сучасна економічна ситуація в Україні демонструє, що одним із найвпливовіших чинників, який відчутно гальмує розвиток країни, є зростання рівня державного боргу, що спричинило погіршення фіскальної спроможності держави [3]. Не менш важливим дестабілізуючим фактором, що веде до нецільового використання бюджетних коштів є відсутність належного регулювання видаткової політики розпорядників бюджетних коштів [2]. Значною проблемою державних фінансів є надмірна централізація бюджетної системи, що послаблює зацікавленість органів місцевого самоврядування у збільшенні доходів за чинними статтями та пошуку нових джерел доходів [1].

Негативний вплив розглянутих вище факторів послабив стійкість державних фінансів України. Управління державними фінансами має, в першу чергу, сприяти досягненню загальних цілей соціально-економічної політики, якими, є стійке економічне зростання, досягнення конкурентоспроможності на світовому ринку та стійкість до зовнішніх і внутрішніх загроз, що може бути реалізоване за умови:

- забезпечення адекватної боргової політики, шляхом зменшення рівня валового боргу країни;
- узгодження пріоритетів та дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо регіонального розвитку;
- підтримки стійкого економічного розвитку країни з урахуванням збалансування загальнодержавних і регіональних інтересів, шляхом фінансування державних програм соціально-економічного розвитку.

*Таблиця 1*

**Показники стійкості державних фінансів України у 2007-2015 роках\***

| Показник                         | 2007  | 2008  | 2009   | 2010   | 2011   | 2012   | 2013   | 2014   | 2015  |
|----------------------------------|-------|-------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|
| ВВП на особу (тис. дол. США)     | 8,1   | 8,5   | 7,3    | 7,7    | 8,3    | 8,5    | 8,6    | 8,2    | 8,8** |
| Валовий державний борг, % до ВВП | 12,3  | 20,0  | 34,7   | 39,9   | 36,3   | 36,5   | 40,3   | 70,2   | 79,4  |
| Відношення державного та         | 53, 5 | 81, 8 | 151, 1 | 179, 7 | 150, 4 | 149, 0 | 172, 4 | 308, 3 | 294,1 |

|                                                            |       |       |       |       |       |       |       |       |      |
|------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|------|
| гарантованого боргу до доходів державного бюджету, %       |       |       |       |       |       |       |       |       |      |
| Частка зовнішнього боргу у загальній сумі державного боргу | 78, 8 | 75, 4 | 66, 8 | 64, 0 | 63, 3 | 59, 9 | 51, 4 | 55, 6 | 52,6 |
| Відношення державних витрат до ВВП, %                      | 31,4  | 32,6  | 33,7  | 34,9  | 32,0  | 34,9  | 34,8  | 33,4  | 29,1 |
| Рівень монетизації на кінець періоду, %                    | 55,0  | 54,4  | 53,4  | 55,2  | 52,6  | 54,8  | 62,5  | 61,1  | 50,2 |

Джерело : \* розраховано на основі [ 4, 5, 6]

\*\* прогнозний рівень

Протидія негативним факторам впливу, які стоять на перешкоді забезпечення стійкості державних фінансів України потребує не тільки рішучих дій щодо побудови ефективної системи, яка буде управляти державними фінансами країни, а й вирішення нагальних проблем раціоналізації структури державних видатків, проведення недискримінаційної щодо реального сектора економіки фіскальної політики та скорочення рівня державного боргу та збільшення інвестиційної складової національної економіки України.

#### Список використаних джерел:

1. Квач Я.П.. Проблеми та перспективи реформування державних фінансів в Україні/ Я.П. Квач// Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2015 . - №1. – С.112-121.
2. Моніторинг факторів, що створюють ризики стійкості державних фінансів України: науково-аналітичні матеріали /А. І. Даниленко, В.В. Зимовець; НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. – К. – 2015. – С. 2–13
3. Молдован О. О. Новий етап реформи системи державних фінансів України:ключові пріоритети та завдання / О. О. Молдован // Фінанси України. –2014. – № 8. – С. 57-69.
4. Статистична інформація Державного комітету статистики України// [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>,
5. Статистична інформація Національного банку України// [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>
6. Річні звіти МФУ «Про виконання Державного бюджету України за 2007-2015 роки»// [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat\\_id=51703](http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=51703)

**УДК 368.81**

**Майорова Т.В.**

*д. е. н., професор, завідувач кафедри інвестиційної діяльності  
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

### **Шляхи підвищення ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ ВАЖЕЛІВ У СТИМУЛЮВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ**

Однією із основних умов досягнення довготривалих позитивних темпів зростання вітчизняної економіки є активна діяльність держави у фінансовому забезпеченні інвестиційної діяльності через бюджетні важелі, які мають забезпечувати нарощення фінансових ресурсів через механізми бюджетних інвестицій та опосередковано сприяти скорочення непродуктивних державних видатків і відповідного збільшення чистих заощаджень у розпорядженні недержавних секторів економіки.